

Dokument z posiedzenia

A8-0202/2017

24.5.2017

SPRAWOZDANIE

w sprawie elementów składowych europejskiej polityki spójności na okres po roku 2020
(2016/2326(INI))

Komisja Rozwoju Regionalnego

Sprawozdawczyni: Kerstin Westphal

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	16
OPINIA KOMISJI BUDŻETOWEJ	18
INFORMACJE O PRZYJĘCIU SPRAWOZDANIA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ.....	22
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO	23

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie elementów składowych europejskiej polityki spójności na okres po roku 2020 (2016/2326(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 3, oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 4, 162, 174–178 i 349,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 („rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów”)¹,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących realizacji celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1080/2006²,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006³,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”⁴,
- uwzględniając Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1302/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) w celu doprecyzowania, uproszczenia i usprawnienia procesu tworzenia takich ugrupowań oraz ich funkcjonowania⁵,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1300/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie

¹ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.

² Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289.

³ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 470.

⁴ Dz.U. 347 z 20.12.2013, s. 259.

⁵ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 303.

(WE) nr 1084/2006¹,

- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020²,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002³,
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 września 2016 r. zatytułowany „Śródkresowy przegląd/rewizja wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020. Budżet UE ukierunkowany na wyniki” (COM(2016)0603),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 grudnia 2015 r. zatytułowany „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych” (COM(2015)0639),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych: ocena sprawozdania na mocy art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2016 r. w sprawie Europejskiej współpracy terytorialnej – najlepsze praktyki i działania innowacyjne⁵,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie przyspieszenia wdrażania polityki spójności⁶,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 stycznia 2010 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz regionu naddunajskiego⁷, swoją rezolucję z dnia 6 lipca 2010 r. w sprawie strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego oraz roli makroregionów w przyszłej polityce spójności⁸, swoją rezolucję z dnia 28 października 2015 r. w sprawie strategii UE dla regionu adriatycko-jońskiego⁹ oraz swoją rezolucję z dnia 13 września 2016 r. w sprawie strategii UE na rzecz regionu alpejskiego¹⁰,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie synergii na rzecz innowacyjności: europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, program ramowy

¹ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 281.

² Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884.

³ Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1.

⁴ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0053.

⁵ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0321.

⁶ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0217.

⁷ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0008.

⁸ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0254.

⁹ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0383.

¹⁰ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0336.

- „Horyzont 2020” oraz inne europejskie fundusze i programy unijne na rzecz innowacji¹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 maja 2016 r. w sprawie nowych narzędzi rozwoju terytorialnego w polityce spójności na lata 2014–2020: zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT) i rozwój lokalny kierowany przez społeczność (CLLD)²,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie dążenia do uproszczenia polityki spójności na lata 2014–2020 i ukierunkowania jej na wyniki³,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 września 2015 r. w sprawie inwestycji na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia: wspieranie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w Unii⁴,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 września 2015 r. w sprawie miejskiego wymiaru polityki UE⁵,
 - uwzględniając komunikaty Komisji i rezolucje Parlamentu w sprawie regionów najbardziej oddalonych, w szczególności rezolucję z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie roli polityki spójności w najbardziej oddalonych regionach Unii Europejskiej w kontekście strategii „Europa 2020”⁶ oraz rezolucję z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie optymalnego rozwijania potencjału regionów najbardziej oddalonych poprzez tworzenie synergii między funduszami strukturalnymi i innymi programami Unii Europejskiej⁷,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 października 2015 r. w sprawie polityki spójności i przeglądu strategii „Europa 2020”⁸,
 - uwzględniając konkluzje i zalecenia grupy wysokiego szczebla monitorującej uproszczenia dla beneficjentów europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych,
 - uwzględniając konkluzje Rady w sprawie sprawozdania specjalnego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 31 z 2016 r. pt. „Przeznaczenie co najmniej jednego na pięć euro w budżecie UE na działania w dziedzinie klimatu: mimo ambitnych prac istnieje poważne ryzyko, że cel nie zostanie osiągnięty”, przyjęte w dniu 21 marca 2017 r.,
 - uwzględniając wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie wykładni art. 349 TFUE,
 - uwzględniając sprawozdanie specjalne nr 19/2016 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego: „Wykonywanie budżetu UE za pośrednictwem instrumentów finansowych – wnioski na przyszłość z okresu programowania 2007–2013”
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Europejskiej z dnia 22 lutego 2016 r. pt.

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0311.

² Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0211.

³ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0419.

⁴ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0308.

⁵ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0307.

⁶ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0125.

⁷ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0133.

⁸ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0384.

„Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne i Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych – zapewnienie koordynacji, synergii i komplementarności”,

- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię Komisji Budżetowej (A8-0202/2017),
- A. mając na uwadze, że polityka spójności UE wywodzi się z TUE i TFUE oraz jest wyrazem solidarności UE jako jednej z fundamentalnych zasad Unii, realizowanej przez wypełnianie celu traktatowego, jakim jest zmniejszanie dysproporcji regionalnych i promowanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej wszystkich regionów w UE;
- B. mając na uwadze, że funkcjonowanie UE jako „narzędzia konwergencji” zostało wstrzymane po roku 2008, co spowodowało zwiększenie się rozbieżności występujących między państwami członkowskimi i wewnątrz państw członkowskich, a także pogłębianie się nierówności społecznych i gospodarczych w całej UE; przypomina, że polityka spójności na szczeblu europejskim jest bardzo skuteczna, szczególnie w zakresie wspierania różnych form współpracy terytorialnej, i w związku z tym pozostaje – w wymiarze gospodarczym, społecznym i terytorialnym – pilnie niezbędną polityką łączącą konkretne potrzeby danego terytorium z priorytetami UE oraz osiąga konkretne wyniki w terenie z korzyścią dla wszystkich obywateli;
- C. mając na uwadze, że polityka spójności pozostaje główną, wysoce skuteczną i cenioną ogólnounijną polityką inwestycyjną i rozwojową na rzecz tworzenia trwałych miejsc pracy oraz pobudzania inteligentnego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu po roku 2020, szczególnie w obliczu gwałtownego spadku inwestycji publicznych i prywatnych w wielu państwach członkowskich oraz skutków globalizacji; przypomina, że polityka spójności odegrała istotną rolę w kontekście ograniczeń makroekonomicznych i budżetowych i wykazała znaczną zdolność reagowania w tym zakresie;
- D. mając na uwadze, że ostatnia reforma polityki spójności z 2013 r. była gruntowna i szeroko zakrojona oraz spowodowała przeniesienie punktu ciężkości tej polityki z jednej strony na podejście ukierunkowane na wyniki, koncentrację tematyczną, skuteczność i efektywność, a z drugiej – na zasady takie jak zasada partnerstwa, wielopoziomowego sprawowania rządów, inteligentnej specjalizacji i podejścia uwzględniającego specyfikę lokalną;
- E. mając na uwadze, że odnowiona polityka spójności spowodowała stopniowe odejście od dużych projektów infrastrukturalnych na rzecz projektów opartych na pobudzaniu gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- F. mając na uwadze, że zasady te należy utrzymać i umocnić po roku 2020 dla zapewnienia ciągłości, widoczności, pewności prawa, dostępności i przejrzystości realizacji polityki;
- G. mając na uwadze, że w celu zapewnienia powodzenia polityki spójności na okres po roku 2020 ważne jest zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla beneficjentów tej

polityki i organów nią zarządzających, aby znaleźć właściwą równowagę między podejściem zorientowanym na wyniki a poziomem kontroli i weryfikacji w celu zwiększenia proporcjonalności, wprowadzenia zróżnicowania w realizacji programów oraz uproszczenia zasad i procedur, które obecnie są często postrzegane jako zbyt skomplikowane;

- H. mając na uwadze, że elementy te – w połączeniu z koncepcją zintegrowanej polityki i zasadą partnerstwa – ilustrują wartość dodaną polityki spójności;
- I. mając na uwadze, że coraz większe ograniczenia zarówno budżetu UE, jak i budżetów krajowych, oraz konsekwencje Brexitu nie powinny doprowadzić do osłabienia polityki spójności UE; w związku z powyższym apeluje do negocjatorów UE i Zjednoczonego Królestwa o rozważenie zalet i wad dalszego uczestnictwa Zjednoczonego Królestwa w programach europejskiej współpracy terytorialnej;
- J. mając na uwadze, że polityka spójności już obecnie dotyczy bardzo szerokiej gamy wyzwań związanych z jej celami ustanowionymi w traktatach i nie można oczekiwać, że z takim samym lub nawet mniejszym budżetem sprosta ona wszystkim nowym wyzwaniom, przed jakimi UE stanie po roku 2020, choć może ona wywrzeć większy wpływ, jeśli zapewni się państwom członkowskim, regionom i miastom większą elastyczność, tak aby wspierać nowe wyzwania polityczne;

Wartość dodana polityki spójności UE

1. zdecydowanie sprzeciwia się wszelkim scenariuszom dla UE-27 na okres do roku 2025, ujętym w Białej księdze w sprawie przyszłości Europy, które zakładają zmniejszenie zakresu działań UE w odniesieniu do polityki spójności; przeciwnie, zachęca Komisję do przedstawienia kompleksowego wniosku ustawodawczego dotyczącego zdecydowanej i skutecznej polityki spójności na okres po roku 2020;
2. podkreśla, że wzrostu gospodarczego oraz konwergencji regionalnej, gospodarczej i społecznej nie można osiągnąć bez dobrego zarządzania, współpracy, wzajemnego zaufania między wszystkimi zainteresowanymi stronami i skutecznego zaangażowania partnerów na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, jak określono w zasadzie partnerstwa (art. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów); ponownie podkreśla, że przyjęty w polityce spójności UE system zarządzania dzielonego zapewnia UE unikalne narzędzie pozwalające odnieść się bezpośrednio do obaw obywateli związanych z wyzwaniami wewnętrznymi i zewnętrznymi; uważa, że zarządzanie dzielone, które jest oparte na zasadzie partnerstwa, wielopoziomym sprawowaniu rządów oraz koordynacji różnych szczebli administracyjnych, ma istotne znaczenie dla zapewnienia większego zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron we wdrażanie polityki i odpowiedzialności za nie;
3. podkreśla stymulujące skutki polityki spójności oraz zwraca uwagę na wnioski, jakie mogą wyciągnąć administracja, beneficjenci i zainteresowane strony; podkreśla podejście horyzontalne i przekrojowe w polityce spójności, jako polityce inteligentnej, zrównoważonej i pluralistycznej, która stanowi ramy służące mobilizacji i koordynowaniu działań podmiotów krajowych i podmiotów niższego szczebla oraz ramy bezpośredniego zaangażowania tych podmiotów we współpracę na rzecz osiągnięcia unijnych priorytetów za pośrednictwem współfinansowanych projektów; w związku z

powyższym wzywa do optymalnej koordynacji i współpracy między dyrekcją generalną Komisji odpowiedzialną za politykę spójności a innymi dyrekcjami generalnymi, a także z władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi;

4. ubolewa z powodu późnego przyjęcia kilku programów operacyjnych oraz późnego wyznaczenia organów zarządzających w niektórych państwach członkowskich w obecnym okresie programowania; z zadowoleniem przyjmuje pierwsze oznaki przyspieszonego wdrażania programów operacyjnych zaobserwowane w 2016 r.; apeluje do Komisji o to, by kontynuowała działania grupy zadaniowej ds. lepszego wdrażania w celu wspierania wdrażania i określenia przyczyn opóźnień, a także w celu przedstawienia propozycji praktycznych sposobów i środków służących uniknięciu takich problemów na początku następnego okresu programowania; zdecydowanie zachęca wszystkie zaangażowane strony do dalszej poprawy i przyspieszenia wdrażania bez powodowania zatorów;
5. zwraca uwagę na niedoskonałości systemu planowania finansowego i wykonania budżetu, które doprowadziły do nagromadzenia niezapłaconych rachunków i spowodowały bezprecedensowe zaległości, które przeszły z ostatnich wieloletnich ram finansowych do obecnych; apeluje do Komisji o przedstawienie propozycji ustrukturyzowanego rozwiązania w celu zaradzenia takim problemom przed końcem obowiązujących wieloletnich ram finansowych oraz w celu zapobieżenia wystąpieniu ich następstw w kolejnych wieloletnich ramach finansowych; podkreśla, że poziom środków na płatności musi dorównywać zobowiązaniom podjętym w przeszłości, zwłaszcza pod koniec okresu, kiedy liczba napływających z państw członkowskich wniosków o płatności zazwyczaj znacznie wzrasta;
6. dostrzega, że w niektórych państwach członkowskich stosowanie zasady partnerstwa doprowadziło do zacieśnienia współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi, jednak nadal istnieje możliwość poprawy w celu zapewnienia rzeczywistego zaangażowania na wczesnym etapie wszystkich zainteresowanych stron, w tym przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, z myślą o zapewnieniu większej odpowiedzialności i widoczności we wdrażaniu polityki spójności, bez zwiększania obciążeń administracyjnych czy powodowania opóźnień; podkreśla, że zaangażowanie zainteresowanych stron należy utrzymać zgodnie z podejściem polegającym na wielopoziomym sprawowaniu rządów; uważa, że w przyszłości należy w dodatkowo wzmocnić zasadę partnerstwa oraz kodeks postępowania, np. w drodze wprowadzenia jasnych minimalnych wymogów dotyczących zaangażowania partnerów;
7. podkreśla, że chociaż polityka spójności złagodziła skutki niedawnego kryzysu gospodarczego i finansowego w UE oraz skutki polityki wyrzeczeń, utrzymują się duże dysproporcje regionalne, a także różnice w poziomie konkurencyjności i nierówności społeczne; wzywa do wzmożenia działań dążeniu do ograniczania tych dysproporcji i zapobiegania pojawieniu się nowych rozbieżności we wszystkich rodzajach regionów, a jednocześnie do utrzymania i ugruntowania wsparcia dla regionów, tak by sprzyjać współodpowiedzialności za tę politykę we wszystkich rodzajach regionów oraz osiągnąć unijne cele w całej Unii; uważa w związku z powyższym, że należy poświęcić więcej uwagi zwiększeniu odporności europejskich regionów na nagłe wstrząsy;
8. zwraca uwagę, że współpraca terytorialna we wszystkich formach, w tym jako strategia

makroregionalna, której potencjał nie został dotychczas w pełni wykorzystany, stanowi przełożenie koncepcji współpracy politycznej regionów i obywateli oraz koordynacji między nimi ponad granicami państw w obrębie UE; podkreśla wartość polityki spójności w rozwiązywaniu wyzwań nieodłącznie towarzyszących wyspom, regionom transgranicznym i wysuniętym najbardziej na północ regionom słabo zaludnionym, zgodnie z art. 174 TFUE, regionom najbardziej oddalonym, określonym w art. 349 i 355 TFUE, którym przysługuje specjalny status i w przypadku których specjalne narzędzia i finansowanie należy utrzymać po roku 2020, a także regionom peryferyjnym;

9. zwraca uwagę, że europejska współpraca terytorialna jest jednym z ważnych celów polityki spójności na lata 2014–2020, który stanowi znaczną wartość dodaną wśród celów UE, zachęca do solidarności między regionami UE oraz z jej sąsiadami oraz ułatwia wymianę doświadczeń i przekazywanie dobrych praktyk, np. poprzez standaryzację dokumentów; zwraca uwagę na potrzebę dalszego prowadzenia współpracy transgranicznej, ponadnarodowej i międzyregionalnej w ramach dążenia do wzmocnienia spójności terytorialnej zgodnie z art. 174 TFUE; uważa, że powinna ona pozostać ważnym instrumentem działań po roku 2020; podkreśla jednak, że obecny budżet europejskiej współpracy terytorialnej nie odpowiada olbrzymim wyzwaniom, przed którymi stają programy Interreg, ani nie wspiera skutecznie współpracy transgranicznej; wzywa zatem do znacznego zwiększenia budżetu przeznaczanego na europejską współpracę terytorialną w następnym okresie programowania;
10. zwraca uwagę na znaczenie bieżącego programu współpracy Interreg Europa dla europejskich organów publicznych w ułatwianiu wymiany doświadczeń i przekazywaniu dobrych praktyk; sugeruje, by zwiększyć możliwości finansowania w kolejnym programie Interreg Europa w okresie po roku 2020, tak by umożliwić inwestycje w praktyczne projekty pilotażowe i projekty demonstracyjne, także z uwzględnieniem udziału zainteresowanych stron z całej Europy;

Struktura polityki spójności po roku 2020 – ciągłość i obszary wymagające poprawy

11. podkreśla, że obecna kategoryzacja regionów, przeprowadzone reformy, takie jak koncentracja tematyczna, oraz ramy wykonania dowiodły wartości polityki spójności; zwraca się do Komisji o przedstawienie pomysłów na większą elastyczność we wdrażaniu budżetu UE jako całości; jest zdania, że stworzenie rezerwy jest interesującym rozwiązaniem w tym kontekście w celu podjęcia działań w razie istotnych nieprzewidzianych zdarzeń w okresie programowania oraz w celu ułatwienia przeformułowania programów operacyjnych, tak by dostosować inwestycje w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych do zmieniających się potrzeb każdego regionu, a także w celu zajęcia się wpływem globalizacji na szczeblu regionalnym i lokalnym, jednak bez negatywnego wpływu na inwestycje w ramach polityki spójności ani bez wpływu na strategiczną orientację, cele długoterminowe oraz pewność i stabilność planowania programów wieloletnich dla władz regionalnych i lokalnych;
12. uznaje wartość warunków wstępnych – w szczególności warunku dotyczącego strategii w dziedzinie badań i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji (RIS3) – które nadal wspierają strategiczne programowanie w ramach europejskich funduszy strukturalnych i

- inwestycyjnych oraz które doprowadziły do większego ukierunkowania na wykonanie; zwraca uwagę, że warunki wstępne umożliwiają europejskim funduszom strukturalnym i inwestycyjnym skuteczne wspieranie osiągnięcia celów Europy na okres po roku 2020 bez uszczerbku dla realizacji celów polityki spójności określonych w traktacie;
13. podkreśla, że musi istnieć zrównoważone powiązanie polityki spójności z procesami zarządzania gospodarką w ramach europejskiego semestru w odniesieniu do wszystkich uczestniczących w nim podmiotów i że powiązanie to powinno być wzajemne; uważa, że większe uznanie wymiaru terytorialnego byłoby korzystne dla europejskiego semestru, co oznacza, że cele zarządzania gospodarką i cele polityki spójności, tj. spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna, a także zrównoważony wzrost gospodarczy, zatrudnienie i ochrona środowiska powinny być rozpatrywane w zrównoważony sposób;
 14. uważa, że ponieważ fundusze polityki spójności mają za zadanie pobudzanie inwestycji, wzrostu i zatrudnienia w całej Unii, wkłady krajowe konieczne do współfinansowania projektów wspieranych w ramach polityki spójności na okres po roku 2020 powinny być wyłączone z obliczeń dotyczących deficytów ustanowionych w ramach paktu stabilności i wzrostu;
 15. zwraca uwagę, że zwiększenie zdolności administracyjnych i instytucjonalnych – a w konsekwencji wzmocnienie agencji krajowych i regionalnych we wspieraniu inwestycji – w zakresie programowania, wdrażania i oceny programów operacyjnych, jak również w zakresie jakości szkolenia zawodowego w państwach członkowskich i regionach, ma kluczowe znaczenie dla terminowej i pomyślnej realizacji polityki spójności, a także dla stosowania wyższych standardów konwergencji; podkreśla w tym kontekście znaczenie inicjatywy „Taix Regio Peer 2 Peer”, która umożliwia poprawę zdolności administracyjnych i instytucjonalnych oraz przyczynia się do lepszych wyników inwestycji UE;
 16. podkreśla potrzebę uproszczenia ogólnego systemu zarządzania w polityce spójności na wszystkich szczeblach zarządzania, poprzez ułatwienie programowania, zarządzania i oceny programów operacyjnych, tak aby zwiększyć jego dostępność, elastyczność i skuteczność; w tym kontekście zwraca uwagę na znaczenie przeciwdziałania zjawisku nadmiernie rygorystycznego wdrażania przepisów w państwach członkowskich; zwraca się do Komisji o zwiększenie możliwości w zakresie e-spójności i określonych rodzajów wydatków, takich jak standardowe skale kosztów jednostkowych i kwoty ryczałtowe, na podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, a także o wprowadzenie cyfrowej platformy lub punktów kompleksowej obsługi w celu informowania wnioskodawców i beneficjentów; popiera dotychczasowe wnioski i zalecenia przyjęte przez grupę wysokiego szczebla monitorującą uproszczenia dla beneficjentów europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz zwraca się do państw członkowskich o wdrożenie tych zaleceń;
 17. zwraca się do Komisji o zastanowienie się nad rozwiązaniami opartymi na zasadach proporcjonalności i zróżnicowania we wdrażaniu programów, przy uwzględnieniu ryzyka, obiektywnych kryteriów i pozytywnych zachęt do realizacji programów, ich skali i zdolności administracyjnej, szczególnie w odniesieniu do wielopoziomowości audytów – które powinny być skoncentrowane na zwalczaniu nieprawidłowości, a

dokładniej oszustw i korupcji – i liczby kontroli, w celu osiągnięcia większej harmonizacji polityki spójności, polityki konkurencji i innych dziedzin polityki unijnej, a także w odniesieniu do możliwości wprowadzenia jednolitego zbioru przepisów dla wszystkich europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, aby uczynić finansowanie bardziej skutecznym, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki każdego z funduszy;

18. wzywa Komisję, aby z myślą o zapewnieniu faktycznego uproszczenia i w porozumieniu z organami zarządzającymi programami krajowymi i regionalnymi przygotowała wykonalny plan rozszerzenia systemu kosztów uproszczonych na EFRR, również zgodnie z wnioskiem dotyczącym rozporządzenia zbiorczego zmieniającego zasady finansowe mające zastosowanie do budżetu;
19. uważa, że dotacje powinny pozostać podstawową formą finansowania w ramach polityki spójności; zwraca jednak uwagę na rosnące znaczenie instrumentów finansowych; zwraca uwagę, że pożyczki, kapitał lub gwarancje mogą odgrywać uzupełniającą rolę, ale należy z nich korzystać z zachowaniem ostrożności, na podstawie właściwej oceny ex-ante, a dotacje powinny być uzupełnianie wyłącznie w przypadkach, gdy takie instrumenty finansowe wykazują wartość dodaną i mogą mieć efekt mnożnikowy poprzez zdobycie dodatkowego wsparcia finansowego, przy uwzględnieniu dysproporcji regionalnych oraz różnorodności praktyk i doświadczeń;
20. podkreśla znaczenie wsparcia udzielanego przez Komisję, EBI i państwa członkowskie władzom lokalnym i regionalnym w zakresie innowacyjnych instrumentów finansowych udzielanych za pośrednictwem platform takich jak fi-compass lub przez zapewnienie zachęt dla beneficjentów; przypomina, że instrumenty te nie są dostosowane do wszystkich rodzajów interwencji w ramach polityki spójności; uważa, że wszystkie regiony powinny mieć możliwość dobrowolnego decydowania o wdrażaniu instrumentów finansowych zgodnie z ich potrzebami; sprzeciwia się jednak wiążącym ilościowym celom w zakresie stosowania instrumentów finansowych i podkreśla, że wykorzystywanie instrumentów finansowych na większą skalę nie powinno prowadzić do zmniejszenia ogólnego budżetu Unii;
21. wzywa Komisję do zapewnienia większych synergii między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi a innymi funduszami i programami Unii, w tym EFIS, oraz do informowania o nich, a także do ułatwiania wdrażania operacji wielofunduszowych; podkreśla, że EFIS nie powinien osłabiać spójności strategicznej, koncentracji terytorialnej i długoterminowej perspektywy programowania polityki spójności i nie powinien zastępować czy wypierać dotacji ani służyć zastąpieniu lub ograniczeniu budżetu przeznaczanego na europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne; nalega na rzeczywiste przestrzeganie zasady dodatkowości środków tego funduszu; wzywa do ustanowienia jasnych rozgraniczeń między EFIS a polityką spójności, a także do zapewnienia możliwości ich łączenia oraz ułatwionego korzystania bez ich mieszania, co może sprawić, że struktura finansowania stanie się bardziej atrakcyjna, tak by dobrze wykorzystać ograniczone zasoby UE; uważa, że niezbędna jest harmonizacja przepisów w przypadku działań finansowanych z wielu funduszy, a także jasna strategia komunikacyjna na temat istniejących możliwości finansowania; w związku z powyższym zachęca Komisję do opracowania zestawu narzędzi dla beneficjentów;

22. zachęca Komisję do zastanowienia się nad opracowaniem dodatkowego zestawu wskaźników uzupełniających wskaźnik PKB, który pozostaje główną uznaną i wiarygodną metodą sprawiedliwego przydzielania środków z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych; uważa, że w związku z powyższym należy ocenić i rozważyć użycie wskaźnika postępu społecznego lub wskaźnika demograficznego, aby zapewnić całościowy obraz rozwoju regionalnego; uważa, że takie wskaźniki mogłyby stanowić lepszą odpowiedź na nowe pojawiające się rodzaje nierówności między regionami UE; ponadto podkreśla znaczenie wskaźników wyników z myślą o wzmocnieniu ukierunkowania polityki na wyniki i efektywność;
23. wzywa Komisję do rozważenia środków służących rozstrzygnięciu kwestii krajowego finansowania projektów w ramach polityki spójności pod kątem problemu, z jakim zmagają się władze lokalne i regionalne w wysoce scentralizowanych państwach członkowskich, które nie mają wystarczających zdolności fiskalnych oraz finansowych i doświadczają poważnych trudności we współfinansowaniu projektów, a często także w opracowywaniu dokumentacji projektowej, z powodu braku dostępnych zasobów finansowych, co prowadzi do mniejszego wykorzystania polityki spójności;
24. zachęca Komisję do rozważenia możliwości wykorzystania poziomu NUTS III jako klasyfikacji regionów w polityce spójności w odniesieniu do niektórych wybranych priorytetów;

Obszary polityki o kluczowym znaczeniu dla zmodernizowanej polityki spójności po roku 2020

25. podkreśla znaczenie EFS, gwarancji dla młodzieży oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, szczególnie w zwalczaniu bezrobocia długotrwałego i bezrobocia młodzieży w UE – będącego w obydwu przypadkach na najwyższym jak dotychczas poziomie – szczególnie w regionach słabiej rozwiniętych, w regionach najbardziej oddalonych i w regionach, które najbardziej ucierpiały z powodu kryzysu; podkreśla kluczową rolę MŚP w tworzeniu nowych miejsc pracy – tj. 80 % miejsc pracy w Unii – oraz w promowaniu innowacyjnych sektorów gospodarki, takich jak gospodarka cyfrowa i gospodarka niskoemisyjna;
26. uważa, że w polityce spójności w okresie po roku 2020 należy nadal podejmować działania w zakresie opieki nad osobami szczególnie narażonymi i marginalizowanymi, niwelowania rosnących nierówności i budowania solidarności; zauważa pozytywny wpływ inwestycji w edukację, szkolenie i kulturę pod względem wartości dodanej w dziedzinie spraw socjalnych i zatrudnienia; wskazuje ponadto na potrzebę utrzymania włączenia społecznego, w tym w ramach wydatków z EFS uzupełnionych inwestycjami z EFRR w tej dziedzinie;
27. proponuje, by lepiej wykorzystać europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne do reagowania w obliczu przemian demograficznych oraz przeciwdziałania regionalnym i lokalnym skutkom tych zmian; jest zdania, że w regionach borykających się z problemami takimi jak wyludnienie europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne powinny być optymalnie ukierunkowane na tworzenie miejsc pracy i wzrost gospodarczy;
28. zwraca uwagę na rosnące znaczenie agendy terytorialnej i udanych partnerstw miejsko-

wiejskich, jak również na wzorcową rolę inteligentnych miast jako mikrokosmosów i katalizatorów innowacyjnych rozwiązań pozwalających sprostać wyzwaniom regionalnym i lokalnym;

29. z zadowoleniem przyjmuje pakt amsterdamski oraz większe uznanie roli miast i obszarów miejskich w tworzeniu polityki europejskiej i domaga się skutecznego wdrożenia przewidzianej w pakcie metody pracy opartej na współpracy za pośrednictwem partnerstw; oczekuje, że wyniki zostaną uwzględnione w przyszłej polityce UE na okres po roku 2020;
30. zwraca uwagę na wzmocniony miejski wymiar polityki spójności w postaci przepisów szczegółowych dotyczących zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz innowacyjnych działań na obszarach miejskich; uważa, że ten aspekt należy dodatkowo rozwinąć i wzmocnić finansowo w okresie po 2020 r., oraz że należy zintensyfikować przekazanie kompetencji na niższe szczeble; zachęca Komisję do lepszej koordynacji między poszczególnymi środkami dotyczącymi miast w celu zwiększenia bezpośredniego wsparcia dla samorządów lokalnych w ramach polityki spójności przez zapewnienie finansowania i indywidualnie dostosowanych instrumentów rozwoju terytorialnego; podkreśla przyszłą rolę narzędzi rozwoju terytorialnego, takich jak rozwój lokalny kierowany przez społeczność i zintegrowane inwestycje terytorialne;
31. popiera zobowiązania UE podjęte w ramach porozumienia klimatycznego z Paryża; przypomina w związku z powyższym zatwierdzony przez wszystkie instytucje UE cel wydatkowania co najmniej 20 % budżetu UE na działania związane ze zmianą klimatu i podkreśla, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne odgrywają kluczową rolę w tym zakresie i że należy nadal zapewniać jak największą skuteczność ich wykorzystania do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, a także do rozwoju zielonych gospodarek i energii ze źródeł odnawialnych; uznaje, że niezbędne jest usprawnienie systemu monitorowania i śledzenia wydatków w dziedzinie klimatu; podkreśla potencjał europejskiej współpracy terytorialnej w tym zakresie, a także rolę miast i regionów w ramach agendy miejskiej;
32. zwraca uwagę, że RIS3 wzmocnia regionalne ekosystemy innowacji; podkreśla, że badania, innowacje i postęp technologiczny powinny nadal odgrywać wiodącą rolę, aby umożliwić UE konkurencyjność w skali światowej; uważa, że model inteligentnej specjalizacji powinien stać się jednym z głównych podejść stosowanych w polityce spójności po 2020 r. poprzez zachęcanie do współpracy między różnymi regionami, obszarami miejskimi i wiejskimi oraz poprzez wspieranie rozwoju gospodarczego UE, tworzenie synergii między ponadnarodowymi RIS3 i globalnymi klastrami; przypomina o realizowanym projekcie pilotażowym „Schody ku doskonałości” (S2E), który w dalszym ciągu przyczynia się do wsparcia regionów w zakresie rozwoju i wykorzystywania synergii między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi, programem „Horyzont 2020” i innymi unijnymi programami finansowania; w związku z powyższym uważa, że należy podjąć dalsze działania, by zapewnić maksymalną synergię w celu dalszego wzmocnienia inteligentnej specjalizacji i innowacji po roku 2020;
33. podkreśla, że większa widoczność polityki spójności ma zasadnicze znaczenie dla zwalczania eurosceptycyzmu i może przyczynić się do odzyskania pewności i zaufania

obywateli; podkreśla fakt, że w celu lepszego wyeksponowania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych należy położyć większy nacisk na treść i wyniki programów realizowanych w ich ramach, zarówno przy zastosowaniu podejścia odgórnego, jak i oddolnego, umożliwiając udział zainteresowanych stron i odbiorców, którzy mogą pełnić rolę skutecznego kanału rozpowszechniania informacji na temat osiągnięć polityki spójności; ponadto wzywa Komisję, państwa członkowskie, regiony i miasta do skuteczniejszego informowania o wymiernych wynikach polityki spójności, które wnoszą wartość dodaną w codzienne życie obywateli UE; domaga się, by w ramach określonego budżetu przeznaczanego na pomoc techniczną nadal prowadzono działania komunikacyjne, w stosownych przypadkach aż do momentu, gdy po zakończeniu realizacji projektu jego wyniki staną się wyraźnie widoczne;

Perspektywy

34. wzywa do promowania spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz solidarności w całej UE, a także do ukierunkowania unijnych funduszy na wzrost, zatrudnienie i konkurencyjność, które należy uznać za priorytet w programie UE; apeluje również o przeciwdziałanie w dalszym ciągu nierównościom regionalnym, ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, a także o zwalczanie dyskryminacji; uznaje, że oprócz osiągania celów nakreślonych w traktatach, polityka spójności powinna nadal służyć jako narzędzie osiągania unijnych celów politycznych, a w konsekwencji powinna przyczynić się do większej znajomości jej wyników i pozostać główną polityką inwestycyjną Unii dostępną we wszystkich regionach;
35. ponownie podkreśla, że nastał najwyższy czas, aby przygotować politykę spójności UE na okres po roku 2020, aby zapewnić skuteczność jej realizacji od samego początku nowego okresu programowania; apeluje zatem, by przygotowanie przez Komisję nowych ram prawnych rozpoczęło się we właściwym czasie, a mianowicie wkrótce po przyjęciu i przetłumaczeniu na języki urzędowe następnych WRF; ponadto wzywa do terminowego przyjęcia wszystkich wniosków ustawodawczych dotyczących przyszłej polityki spójności, a także do przedstawienia wytycznych dotyczących zarządzania i kontroli przed rozpoczęciem nowego okresu programowania, bez mocy wstecznej; podkreśla, że opóźnione wdrożenie programów operacyjnych ma wpływ na skuteczność polityki spójności;
36. zwraca uwagę, że główne elementy obecnych ram prawnych polityki spójności należy utrzymać po roku 2020 w połączeniu z udoskonaloną, wzmocnioną i łatwo dostępną polityką ukierunkowaną na wyniki oraz przy zapewnieniu lepszego informowania obywateli o wartości dodanej tej polityki;
37. w kontekście wniosku Komisji 2016/0282(COD) podkreśla, że przyjmowanie migrantów i uchodźców w ramach udzielania im ochrony międzynarodowej oraz ich integracja społeczna i gospodarcza wymagają przyjęcia spójnego ponadnarodowego podejścia, które należy również uwzględnić w ramach obecnej i przyszłej polityki spójności UE;
38. podkreśla znaczenie stabilności przepisów; wzywa Komisję, aby przy opracowywaniu przepisów wykonawczych dotyczących polityki spójności w kolejnych WRF zadbała o to, by zmiany były minimalne; jest przekonany o konieczności utrzymania na odpowiednim poziomie, a nawet zwiększenia części budżetu UE przeznaczanej na

politykę spójności po roku 2020, w obliczu złożonych wyzwań wewnętrznych i zewnętrznych, którymi trzeba będzie się zająć w ramach tej polityki w świetle jej celów; uważa, że żadne okoliczności, w tym Brexit, nie mogą osłabić tej polityki oraz że w przyszłości w budżecie UE nie należy zmniejszać przeznaczanych na nią środków poprzez ich przesunięcie z przeznaczeniem na nowe wyzwania; podkreśla ponadto wieloletni charakter polityki spójności i wzywa do utrzymania siedmioletniego okresu programowania lub wprowadzenia okresu programowania wynoszącego 5+5 lat, przy czym należy przewidzieć obowiązkowy przegląd śródkresowy;

39. apeluje o sprawne przyznawanie rezerwy na wykonanie; zwraca uwagę, że czas pomiędzy wykonaniem a uwolnieniem rezerwy jest zbyt długi, przez co ogranicza się skuteczność rezerwy; ponagla Komisję, by umożliwiła państwom członkowskim uruchomienie możliwości użycia rezerwy na wykonanie niezwłocznie po zakończeniu przeglądu;
40. wskazuje w tym kontekście na konieczność priorytetowego traktowania agendy cyfrowej, włącznie z przygotowaniem niezbędnej infrastruktury i zaawansowanych rozwiązań technologicznych, w ramach polityki spójności, w szczególności w następnym okresie finansowania; zwraca uwagę, że przemianom w sektorze telekomunikacji muszą w każdym razie towarzyszyć odpowiednie szkolenia, które również powinny być wspierane w ramach polityki spójności;
41. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, jak również państwom członkowskim i ich parlamentom, a także Komitetowi Regionów.

UZASADNIENIE

Przewodnią ideą Unii Europejskiej jest pokojowa współpraca między różnymi zamieszkującymi ją społeczeństwami i narodami. Państwa członkowskie określiły w Traktacie z Lizbony wspólne obowiązki i cele, a jednym z głównych celów Unii Europejskiej jest wspieranie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz solidarności między poszczególnymi regionami Unii. Osiągnięciu tego celu ma służyć europejska polityka spójności, która zapewnia unikalny instrument inwestycyjny dla wszystkich regionów. Polityka spójności jest główną i obejmującą całą UE polityką inwestycyjną na rzecz zatrudnienia i rozwoju gospodarczego.

Sprawozdawczyni w pełni popiera cel dotyczący spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Z myślą o przyszłej polityce spójności ważne jest wyciągnięcie wniosków z dotychczasowych doświadczeń oraz uwzględnienie obecnych wyzwań.

W opinii sprawozdawczyni powinna istnieć zgoda co do dwóch zasad polityki spójności.

Niezbędne będzie przeznaczenie **odpowiednich środków budżetowych** na politykę spójności. Ani ograniczenia budżetu UE i ograniczenia budżetów krajowych, ani konsekwencje Brexitu nie powinny doprowadzić do osłabienia polityki spójności UE.

Polityka spójności powinna przyczynić się do zmniejszenia dysproporcji oraz – przy szczególnym uwzględnieniu regionów słabiej rozwiniętych – do wzmocnienia **wszystkich regionów**, w tym regionów w okresie przejściowym i regionów lepiej rozwiniętych. Należy utrzymać te kategorie.

W oparciu o doświadczenia z obecnego okresu programowania należy zadbać o **wcześniejsze przygotowania** oraz szybkie rozpoczęcie realizacji polityki spójności na okres po roku 2020, tak aby móc w odpowiednim czasie uruchomić konkretne inicjatywy w regionach.

W odniesieniu do struktury przyszłej polityki spójności sprawozdawczyni uważa, że kwestią najwyższej wagi jest jej **uproszczenie**. Należy maksymalnie ograniczyć biurokrację nadmiernie obciążającą regiony i obywateli. Można znaleźć możliwości poprawy pod względem wielopoziomowości audytów i liczby kontroli, a także w zakresie stosowania kwot ryczałtowych lub kosztów standardowych. Ponadto sprawozdawczyni sugeruje zapewnienie większej harmonizacji polityki spójności i zasad pomocy państwa. Widziałaby też możliwość stosowania jednolitego zbioru przepisów dla wszystkich europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

Należy zwiększyć **synergie** między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi a innymi funduszami i programami. W tym kontekście sprawozdawczyni sugeruje, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne nie powinny osłabiać spójności strategicznej ani długoterminowej perspektywy polityki spójności. W odniesieniu do środków tych funduszy należy zapewnić zgodność z zasadą dodatkowości.

Ponadto polityka spójności musi być **elastyczna**, aby umożliwić radzenie sobie z nieprzewidywanymi zdarzeniami. Koncentracja tematyczna okazała się skuteczna, niemniej sprawozdawczyni pragnie, by Komisja przeanalizowała sposoby zapewnienia dodatkowej elastyczności, na przykład przez ustanowienie pewnego rodzaju rezerwy lub uproszczenie

przeprogramowania.

Sprawozdawczyni uważa, że przy ustanawianiu programów operacyjnych należy uwzględnić głosy regionalnych i lokalnych zainteresowanych stron. Władze krajowe, regionalne i lokalne powinny być zobowiązane do stosowania **zasady partnerstwa**, określonej w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów. Oznacza to, że muszą one uwzględniać uwagi przedstawione na szczeblu regionalnym i lokalnym, a także uwagi partnerów gospodarczych i społecznych oraz społeczeństwa obywatelskiego na wszystkich etapach opracowywania, przyjmowania i wdrażania nowej polityki, w tym pod względem składu komitetów monitorujących (art. 5 i 48 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów). Zasada ta powinna zostać umocniona po roku 2020.

Sprawozdawczyni dostrzega potrzebę zapewnienia wyższego stopnia koordynacji polityki spójności z **polityką makroekonomiczną**. Niemniej większe uznanie wymiaru terytorialnego byłoby korzystne dla europejskiego semestru. Terytorializacja zarządzania gospodarką może pomóc w ułatwieniu zrozumienia regionalnych różnic pod względem potrzeb i wyzwań w zakresie rozwoju gospodarczego, społecznego lub instytucjonalnego i, co za tym idzie, może być pomocna w formułowaniu propozycji reform. Natomiast nie jest pomocna warunkowość makroekonomiczna w jakiegokolwiek formie.

W odniesieniu do **finansowania**, dotacje (będące skuteczną formą wsparcia w różnorodnych obszarach interwencji publicznej) należy utrzymać jako główne narzędzie polityki spójności, szczególnie dla mniejszych beneficjentów. Instrumenty finansowe mogą być użytecznymi dodatkowymi narzędziami inwestycyjnymi dla tych sektorów, w których okazały się bardziej odpowiednie niż dotacje. Nie powinny one jednak wypierać dotacji jako tradycyjnego wsparcia, ale powinny być wykorzystywane do pozyskiwania uzupełniającego wsparcia finansowego na rzecz spójności. Jakkolwiek PKB powinien pozostać głównym kryterium kwalifikowalności, sprawozdawczyni zwraca się jednak do Komisji, aby rozważyła również dodatkowe wskaźniki (uwzględniające zmiany demograficzne lub społeczne).

Jeśli chodzi o **obszary polityki**, sprawozdawczyni uważa, że zwalczanie bezrobocia jest (i nadal będzie) jedną z głównych kwestii do uwzględnienia. Inne kluczowe obszary to przeciwdziałanie zmianie klimatu i zmianom demograficznym, wspieranie innowacji i MŚP, integracja migrantów oraz trwała infrastruktura bazowa. Ważne są również dobre relacje między obszarami miejskimi a otaczającymi je obszarami wiejskimi. Dlatego też sprawozdawczyni oczekuje, że zalecenia dotyczące partnerstw (przewidzianych w pakiecie amsterdamskim) zostaną włączone do polityki spójności na okres po roku 2020.

OPINIA KOMISJI BUDŻETOWEJ

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie elementów składowych europejskiej polityki spójności na okres po roku 2020 (2016/2326(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Jan Olbrycht

WSKAZÓWKI

Komisja Budżetowa zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. podkreśla, że polityka spójności stanowi najbardziej widoczny, konkretny i wymierny wyraz solidarności i równości europejskiej oraz że ma ona zasadnicze znaczenie dla zminimalizowania skutków niedawnego kryzysu w Unii; podkreśla, że w ciągu kilku ostatnich dziesięcioleci polityka spójności, jako polityka strukturalna, stała się główną polityką inwestycyjną UE i narzędziem realizacji ogólnych celów politycznych Unii, dodatkowo do celów szczegółowych zapisanych w traktatach; jest zdania, że po roku 2020 polityka spójności w dalszym ciągu powinna służyć temu celowi oraz pozostać polityką realizowaną z myślą o wszystkich państwach członkowskich i regionach; uważa, że żadne okoliczności, w tym Brexit, nie mogą podważyć stabilności tej polityki oraz że w przyszłości w budżecie UE należy utrzymać przeznaczane na nią środki finansowe i nie należy jej osłabiać poprzez wyprowadzanie środków z przeznaczonego na nią budżetu w celu sfinansowania nowych wyzwań;
2. zwraca uwagę na niedoskonałości systemu planowania finansowego i wykonania budżetu, które doprowadziły do nagromadzenia się niezapłaconych rachunków i spowodowały bezprecedensowe zaległości, które przeszły z ostatnich wieloletnich ram finansowych do obecnych; wyraża coraz większe zaniepokojenie powolnym rozpoczynaniem realizacji programów operacyjnych na lata 2014–2020, co w przyszłości może skutkować powtórzeniem się takiej sytuacji i hamować wzrost gospodarczy; apeluje do Komisji o zaproponowanie rozwiązania strukturalnego w celu zaradzenia tego rodzaju problemom przed końcem obowiązujących wieloletnich ram finansowych oraz w celu zapobieżenia wystąpieniu ich następstw w kolejnych wieloletnich ramach finansowych; podkreśla, że poziom środków na płatności musi dorównywać zobowiązaniom podjętym w przeszłości, zwłaszcza pod koniec okresu, kiedy liczba napływających z państw członkowskich wniosków o płatności znacznie wzrasta;
3. podkreśla coraz większą potrzebę elastyczności w wykonaniu całego budżetu UE, w tym również w odniesieniu do polityki spójności, tak aby sprostać nowym wyzwaniom

pojawiającym się w okresie programowania oraz w razie konieczności ułatwić przeprogramowanie; zachęca Komisję do zbadania różnych rozwiązań w tym zakresie; uważa, że utworzenie rezerwy na szczeblu UE stanowi w tym kontekście interesującą opcję; uważa jednak, że wysiłki zmierzające w tym kierunku należy podejmować zarówno na szczeblu UE, jak i na szczeblu krajowym i regionalnym; apeluje o większą elastyczność dla państw członkowskich i regionów oraz o sprawne przydzielanie rezerwy na wykonanie przy jednoczesnym poparciu dla metody wdrażania zarządzania dzielonego; podkreśla, że powodzenie zarządzania dzielonego zależy od starań państw członkowskich w zakresie programowania i wykonania, jak również od ogólnego systemu zarządzania i kontroli oraz jego właściwego i prawidłowego funkcjonowania;

4. zwraca się do Komisji o rozważenie różnych wskaźników wykraczających poza PKB, które umożliwiłyby sprawiedliwy podział funduszy w ramach polityki spójności, aby podjąć działania w odpowiedzi na nowe typy rozbieżności między regionami UE, wynikające z rozwoju gospodarczego, lecz wykraczające poza kwestie z nim związane;
5. podkreśla znaczenie opowiedzenia się za uproszczonym i spójnym podejściem do polityki spójności w celu ograniczenia liczby różnych zbiorów zasad i poprawy skuteczności finansowania;
6. zwraca uwagę na coraz większą rolę instrumentów finansowych, które z uwagi na swój charakter stanowią uzupełniający wobec subsydiów i dotacji sposób wsparcia finansowego z budżetu UE; zachęca Komisję do przeanalizowania właściwej równowagi między dotacjami a instrumentami finansowymi w ramach polityki spójności w następnych ramach finansowych, a jednocześnie podkreśla, że instrumenty finansowe nie są dostosowane do wszystkich rodzajów interwencji, z których wiele jest wspieranych zwłaszcza w ramach polityki spójności; zaznacza, że coraz częstsze korzystanie z instrumentów finansowych nie powinno prowadzić do ogólnego ograniczenia środków w budżecie Unii;
7. apeluje o prowadzenie w wystarczającym zakresie audytu i kontroli programów finansowych, aby zapewnić nadzór oraz w jak największym stopniu zapewnić widoczność polityki spójności;
8. podkreśla znaczenie stabilności przepisów i zwraca uwagę, że ciągłość przepisów może odegrać istotną rolę w efektywnym wykorzystywaniu funduszy UE; wzywa Komisję, aby opracowując przepisy wykonawcze dotyczące polityki spójności w kolejnych wieloletnich ramach finansowych, zadbała o to, by zmiany były minimalne, co umożliwi administracji odpowiedzialnej za wdrażanie i kontrolę funduszy UE korzystanie z dotychczasowych doświadczeń i wniosków;
9. w związku z dyskusją nad okresem obowiązywania kolejnych wieloletnich ram finansowych zwraca uwagę, że wieloletni charakter polityki spójności ma decydujące znaczenie; wobec tego apeluje albo o utrzymanie siedmioletniego okresu programowania, albo o ustalenie okresu programowania składającego się z dwóch podokresów pięcioletnich i obowiązkowego przeglądu śródkresowego.

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU OPINII
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	24.4.2017
Wynik głosowania końcowego	+: 26 -: 3 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Lefteris Christoforou, Gérard Deprez, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Ingeborg Gräßle, Bernd Kölmel, Zbigniew Kuźmiuk, Clare Moody, Siegfried Mureşan, Jan Olbrycht, Paul Rübig, Petri Sarvamaa, Jordi Solé, Patricija Šulin, Monika Vana, Daniele Viotti, Tiemo Wölken, Marco Zanni, Stanisław Żótek
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Ivana Maletić, Pier Antonio Panzeri, Nils Torvalds, Marco Valli, Derek Vaughan, Rainer Wieland, Tomáš Zdechovský
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Karin Kadenbach, Ramón Luis Valcárcel Siso

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W KOMISJI OPINIODAWCZEJ W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO

26	+
ALDE	Gérard Deprez, Nils Torvalds
ECR	Zbigniew Kuźmiuk
EFDD	Marco Valli
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Ingeborg Gräßle, Ivana Maletić, Siegfried Mureşan, Jan Olbrycht, Paul Rübig, Petri Sarvamaa, Ramón Luis Valcárcel Siso, Rainer Wieland, Tomáš Zdechovský, Patricija Šulin
S&D	Nicola Caputo, Eider Gardiazabal Rubial, Karin Kadenbach, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Derek Vaughan, Daniele Viotti, Tiemo Wölken
VERTS/ALE	Jordi Solé, Monika Vana

3	-
ECR	Bernd Kölmel
ENF	Stanisław Żółtek Marco Zanni

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU SPRAWOZDANIA
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

Data przyjęcia	18.5.2017
Wynik głosowania końcowego	+: 20 -: 4 0: 13
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Mercedes Bresso, James Carver, Andrea Cozzolino, Rosa D'Amato, Tamás Deutsch, Raymond Finch, Iratxe García Pérez, Michela Giuffrida, Krzysztof Hetman, Ivan Jakovčič, Marc Joulaud, Constanze Krehl, Sławomir Kłosowski, Louis-Joseph Manscour, Martina Michels, Iskra Mihaylova, Jens Nilsson, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Konstantinos Papadakis, Mirosław Piotrowski, Stanislav Polčák, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Fernando Ruas, Monika Smolková, Maria Spyrali, Ramón Luis Valcárcel Siso, Monika Vana, Matthijs van Miltenburg, Lambert van Nistelrooij, Derek Vaughan, Kerstin Westphal, Joachim Zeller
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Viorica Dăncilă

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ W
FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO**

20	+
ALDE	Ivan Jakovčić, Iskra Mihaylova, Matthijs van Miltenburg
ECR	Sławomir Kłosowski, Mirosław Piotrowski
EFDD	Rosa D'Amato
S&D	Mercedes Bresso, Andrea Cozzolino, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Michela Giuffrida, Constanze Krehl, Louis-Joseph Manscour, Jens Nilsson, Liliana Rodrigues, Monika Smolková, Derek Vaughan, Kerstin Westphal
VERTS/ALE	Terry Reintke, Monika Vana

4	-
EFDD	James Carver, Raymond Finch
NI	Konstantinos Papadakis
PPE	Stanislav Polčák

13	0
GUE/NGL	Martina Michels, Younous Omarjee
PPE	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Tamás Deutsch, Krzysztof Hetman, Marc Joulaud, Andrey Novakov, Fernando Ruas, Maria Spyrali, Ramón Luis Valcárcel Siso, Joachim Zeller, Lambert van Nistelrooij

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się